

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 30. marts 2011

Rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 12.-13. april 2011

SAMLENOTAT

<u>1. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2011.....</u>	<u>2</u>
<u>2. EU-strategi for Donauregionen (Donaustrategien).....</u>	<u>4</u>
<u>3. Udviklingen i EU's sydlige nabolande.....</u>	<u>6</u>
<u>4. Mellemøsten</u>	<u>9</u>
<u>5. Sydlige Kaukasus.....</u>	<u>11</u>
<u>6. Menneskerettigheder.....</u>	<u>13</u>
<u>7. Burma/Myanmar.....</u>	<u>15</u>
<u>8. Hviderusland</u>	<u>18</u>
<u>9. EU's Fælles Udenrigstjeneste</u>	<u>20</u>

1. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2011

EUCO 10/11.

Nyt notat.

1. Resumé

I henhold til Lissabon-traktatens artikel 16(6) TEU sørger Rådet (almindelige anliggender) for opfølgningen på møder i Det Europæiske Råd. På mødet den 12.-13. april 2011 ventes Rådet på den baggrund at gennemføre en opfølgende drøftelse af Det Europæiske Råds møde den 24.-25. marts 2011, hvor en række større økonomiske emner var på dagsordenen. Herudover drøftede man også situationen i Libyen og hos de sydlige naboer. Endeligt drøftedes også situationen i Japan efter jordskælvet.

2. Baggrund

I henhold til Lissabon-traktatens artikel 16(6) TEU sørger Rådet (almindelige anliggender) for opfølgningen herpå. Opfølgningen vil finde sted på førstkommende møde i Rådet (almindelige anliggender) den 12.-13. april 2011.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Hovedemnerne på mødet i Det Europæiske Råd den 24.-25. marts var økonomisk samarbejde samt situationen i Libyen og hos de sydlige naboer.

Det Europæiske Råd nåede til enighed om en større samlet økonomisk pakke, herunder det Europæiske Semester, Kommissionens seks lovforslag om styrket økonomisk samarbejde og udformningen af den permanente krisemekanisme samt traktatændringen herom. Endvidere nåede Det Europæiske Råd til enighed om euro-plus-pagten om styrket økonomisk samarbejde og forbedret konkurrenceevne. Danmark tilkendegjorde, at man agtede at tilslutte sig til pagten, der er åben for deltagelse for ikke-eurolande.

Som opfølgning på Det Europæiske Råd ekstraordinære møde den 11. marts 2011 om situationen i Libyen og hos de sydlige naboer traf Det Europæiske Råd beslutning om de første skridt i etableringen af et nyt partnerskab mellem EU og de sydlige naboer.

Det Europæiske Råd besluttede endvidere, at EU skulle styrke det politiske pres på Libyen, og erklærede sig i den forbindelse rede til at indføre yderligere sanktioner i forhold til Libyens olie- og gasproduktion. Det Europæiske Råd tilkendegav, at EU ville tilvejebringe assistance til at afhjælpe den humanitære situation i Libyen og ved grænserne til nabolandene.

Endeligt drøftede Det Europæiske Råd katastrofen i Japan efter jordskælvet og udtrykte sin kondolence og sympati samt tilbød de japanske myndigheder hjælp. I den forbindelse besluttede Det Europæiske Råd at styrke sikkerheden ved europæiske atomkraftværker.

På kommende møde i Rådet (almindelige anliggender) den 12.-13. april 2011 ventes en orientering om den videre proces for udmøntning af Det Europæiske Råds konklusioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Opfølgningen på Det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2011 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at opfølgningen på Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side forventer man at kunne hilse redegørelsen for opfølgningen velkommen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger til den kommende drøftelse kendes endnu ikke.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg af udenrigsministeren den 21. marts 2011, af finansministeren den 22. marts 2011 og af statsministeren den 23. marts 2011.

2. EU-strategi for Donauregionen (Donaustrategien)

KOM (2010) 0715

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 31. januar 2011. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte EU's strategi for Donauregionen. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd besluttede på sit møde den 19. juni 2009 at anmode Kommissionen om at iværksætte arbejdet med udformningen af en EU-strategi for Donauregionen. Kommissionen fremlagde den 8. december 2010 udkast til strategi og tilhørende handlingsplan. Rådet indledte sit arbejde med strategien i januar 2011.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

EU's strategi for Donauregionens 14 lande heraf otte EU-lande ventes at blive et centralt omdrejningspunkt for samarbejdet i regionen i de kommende år. Strategien er en hovedprioritet for det ungarske formandskab.

Der lægges ikke op til, at Donaustrategien tilfører nye EU-midler til regionen. Det er tanken, at en del af finansieringen af de konkrete projekter vil kunne ske via strukturfondsmidlerne. Samtidig er en meget stor del af de konkrete initiativer i handlingsplanen tiltag, der allerede er iværksat individuelt i forskellige sammenhænge. Sigtet med strategien er i vid udstrækning at sikre sammenhæng i det regionale samarbejde, mellem de regionale tiltag og den overordnede EU-politik. Derudover sigter strategien på at skabe en struktur, hvor man med mere faste rammer og monitoring løbende vil kunne følge op på, om de mange individuelle initiativer, der iværksættes i regionen, fører til resultater.

Projekterne i handlingsplanen er grupperet omkring fire søjler, der repræsenterer de centrale fokusområder for strategien: Mobilitet, miljø, vækst, institutionel styrkelse/fremme af sikkerhed.

Handlingsplanen er åben og dynamisk og vil derfor kunne udvikles i lyset af de erfaringer, der høstes, efterhånden som arbejdet skrider frem.

Handlingsplanen indeholder 11 prioritetsområder, der er grupperet under de fire søjler.

I en EU-sammenhæng er Donaustrategien det andet eksempel på en makroregional strategi. Det første var Østersøstrategien, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i oktober 2009. Donaustrategien er i sin karakter og opbygning meget lig Østersøstrategien med bl.a. vækst og miljø som hovedhjørnестene. Principperne om ingen nye midler, lovgivning og institutioner gælder for begge strategier.

Udgangspunktet for strategiens organisering og strukturering er, at det er en intern EU-strategi, der primært sigter på de otte EU-lande omkring Donau. Strategien er dog principielt åben for alle EU-lande, der ønsker at holde sig orienteret om samarbejdet. Derfor er det også tanken, at Rådet for almindelige anliggender med jævne mellemrum vil modtage rapporter om udviklingen i samarbejdet. Den eksterne dimension af samarbejdet med inddragelsen af Donauregionens ikke-EU-lande er væsentlig. De eksterne partnere har været involveret i det forberedende arbejde med strategien og vil også blive inddraget i implementeringen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Gennemførelsen af Donaustrategien forventes ikke at medføre statsfinansielle konsekvenser. Gennemførelsen af handlingsplanens konkrete projekter forventes at få positive virkninger på samfundsøkonomien og miljøet især i Donauregionens lande.

9. Høring

Dokumentet har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for EU-strategien for Donauregionen og lægger vægt på, at principperne bag EU's Østersøstrategi om ingen nye midler, lovgivning og institutioner også gælder for Donaustrategien.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er bred opbakning til Donaustrategien og dens handlingsplan herunder til principperne om ingen nye midler, lovgivning og institutioner.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 28. januar 2011.

3. Udviklingen i EU's sydlige nabolande

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

Rådet ventes som opfølgning på mødet i det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2011 at drøfte udviklingen i EU's sydlige nabolande, samt hvordan EU på hurtig og effektiv vis kan understøtte en demokratisk udvikling i regionen.

Der ventes samtidig en fortsættelse af behandlingen af den Fælles Udenrigstjeneste og Kommissionens fælles meddelelse om forslag til et partnerskab for øget støtte til demokrati og økonomisk udvikling i de sydlige Middelhavslande.

2. Baggrund

Vurderinger af den aktuelle situation i Libyen er behæftet med stor usikkerhed, og situationen udvikler sig time for time. Den internationale koalition opretholder 'no-fly zonen' og gennemfører militære operationer til beskyttelse af civilbefolkningen. Ifølge medierapporter bevæger oprørsstyrker sig fra den østlige del af landet mod vest langs Middelhavskysten, hvor de har generobret kontrollen over en række kystbyer. Dele af den libyske hær er gået på oprørernes side, ligesom flere ministre og højtstående repræsentanter for regimet herunder diplomater har skiftet side. Regimet har slået meget hårdt ned på de folkelige oprør med direkte beskydning og med indsættelse af luftvåben. Afrikanske lejesoldater menes at kæmpe på regimets side. Der er stor usikkerhed om antallet af dræbte.

Den humanitære situation er særlig vanskelig i grænseområderne til Egypten og Tunesien. Antallet af mennesker som siden den 21. februar 2011 er rejst ud af Libyen til nabolandene vurderes den 28. marts at have oversteg 376.000.

De libyske myndigheders overgreb er blevet mødt med en hurtig og skarp international reaktion. FN's Sikkerhedsråd vedtog den 26. februar 2011 enstemmigt resolution 1970, der indfører målrettede sanktioner mod Libyen. Den 17. marts 2011 vedtoges enstemmigt resolution 1973, der udover at udvide FN's sanktioner bl.a. indfører en 'no-fly zone' og beskyttelse af civilbefolkningen i Libyen. En international koalition har siden gennemført militære operationer til gennemførelse af resolution 1973, herunder med dansk bidrag efter at Folketinget den 18. marts vedtog at bidrage til koalitionens styrker.

EU vedtog den 28. februar 2011 sanktioner, som går ud over FN-sanktionerne under resolution 1970, og som omfatter embargo mod udstyr, der kan bruges til undertrykkelse. EU har desuden af flere gang øget antallet af personer og entiteter, der omfattes af indrejseforbud og indefrysning.

Fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 11. marts 2011 udsendte EU en erklæring, der fordømmer det libyske regimes voldelige undertrykkelse af egne borgere og understre-

ger, at Gaddafis regime har mistet al legitimitet og ikke længere anses som dialogpartner til EU. I erklæringen fra det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2011 opfordrer EU Gaddafi til straks at overgive sin magt og dermed give Libyen muligheden for at indlede en transitionsproces hen imod demokrati.

I Tunesien har premierminister Béji Caïd Essebsi valgt at inkludere det oppositionelle ”revolutionsråd” i transitionsprocessen. Antallet af anti-regeringsdemonstrationer er efterfølgende reduceret. Der er annonceret valg den 24. juli til en grundlovsgivende forsamling, der skal forestå processen frem til valg under et nyt system, herunder vedtage en ny grundlov. Økonomisk er der udsigt til en meget lav eller negativ vækst i 2011.

I Egypten er der under premierminister Essam Sharaf og Det Militære Råd indledt en transitionsproces, der skal lede hen imod afholdelse af parlamentsvalg og præsidentvalg. Den 19. marts gennemførtes en folkeafstemning om forfatningsændring, herunder om ændringer i reglerne for præsidentvalg og –periode. 41,19 pct. af de stemmeberettigede deltog i folkeafstemningen. Heraf stemte 77,2 pct. for forfatningsændringen. Det første parlamentsvalg efter Mubaraks fald ventes gennemført i september 2011.

I Syrien, Yemen og Bahrain har sammenstød mellem sikkerhedsstyrker og demonstranter ført til mange dræbte og sårede. På mødet den 24.-25. marts fordømte Det Europæiske Råd på det kraftigste brugen af vold imod demonstranter. I konklusionerne opfordres alle parter til at straks at gå i dialog.

Det Europæiske Råd drøftede den 4. februar 2011 situationen i Nordafrika og vedtog en erklæring, der blandt andet opfordrer den Fælles Udenrigstjeneste og Kommissionen til at fremkomme med forslag til, hvordan EU kan understøtte transformationen i regionen og hurtigt tilpasse sine instrumenter i lyset heraf. På Det Europæiske Råd den 11. marts fremsatte den Fælles Udenrigstjeneste og Kommissionen en fælles meddelelse med forslag om et partnerskab for øget støtte til demokrati og økonomisk udvikling i de sydlige Middelhavslande. Principperne bag forslagene var genstand for en kort drøftelse på EU-udenrigsministermødet den 21. marts.

Med konklusionerne fra mødet det Europæiske Råd den 24.-25. marts støttes en hurtig udvikling af det foreslåede nye partnerskab. Det understreges i konklusionerne, at partnerskabet vil bygge på øget økonomisk integration, bredere markedsadgang og tættere politisk samarbejde, samt at partnerskabet vil følge en differentieret og merit-baseret tilgang. Herunder opfordrer konklusionerne til, at låneloftet for den Europæiske Investeringsbanks operationer i de sydlige Middelhavslande, der undergår reformer, hæves med 1 mia. euro.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes som opfølgning på mødet i det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2011 at drøfte udviklingen i EU's sydlige nabolande samt hvordan EU på hurtig og effektiv vis kan understøtte en demokratisk udvikling i regionen. Der ventes samtidig en fortsættelse af behandlingen af den Fælles Udenrigstjeneste og Kommissionens fælles meddelelse om forslag til et partnerskab for øget støtte til demokrati og økonomisk udvikling i de sydlige Middelhavslande.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Tiltagene ventes som udgangspunktet finansieret inden for rammerne af de eksisterende instrumenter under EU-budgettets kategori 4.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at EU tager initiativ til at øge presset på Gaddafis regime, herunder ved evt. udvidelse af de eksisterende sanktioner eller ved nye målrettede sanktioner. Regeringen støtter også, at EU fortsætter med at yde humanitær bistand i og omkring Libyen.

Regeringen støtter desuden, at EU aktivt politisk og økonomisk støtter op om overgangsprocessen i Egypten og Tunesien med en hurtig, koordineret og effektiv indsats. Regeringen kan støtte, at EU hurtigt og effektivt udvikler et partnerskab for øget støtte til demokrati og økonomisk udvikling i de sydlige Middelhavslande. Regeringen kan desuden støtte, at EU fordømmer brugen af vold imod fredelige demonstranter.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om at øge presset på Gaddafis regime samt at tilskynde Egypten og Tunesien til at fortsætte den overgangsproces, der nu synes igangsat, og at EU må understøtte den proces på hurtig, synlig og effektiv vis.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. marts 2011.

4. Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 21. marts 2011. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling og berunder EU's rolle i fredsprocessen.

2. Baggrund

De direkte forhandlinger har været indstillet siden september sidste år, hvor det israelske bosættelsesstop ikke blev forlænget, hvilket medførte, at palæstinenserne afbrød forhandlingerne. Den bekymrende udvikling er fortsat i 2011, senest med terrorbomben i Jerusalem den 23. marts, drab på medlemmer af en israelsk bosætterfamilie tidligere i marts og den israelske regerings beslutning umiddelbart herefter om at tillade opførelse af yderligere mere end 400 nye bosættelsesenheder på Vestbredden og i Øst Jerusalem. Der er også sket en stigning i bosætteres overgreb mod palæstinensere og palæstinensisk ejendom. Endelig er volden og spændingen i og omkring Gaza øget.

Kvartetten understreger i sin seneste erklæring fra den 5. februar 2011, at en yderligere forsinkelse i genoptagelsen af fredsforhandlingerne i lystet af udviklingen i Mellemøsten vil være ødelæggende for udsigten til regional fred og sikkerhed og fastholder en tidsfrist for afslutningen af forhandlingerne til september 2011. Kvartetten har planlagt at mødes næste gang medio april.

EU yder et væsentligt bidrag til den Palæstinensiske Autoritets (PA) stats- og institutionsopbygningsarbejde gennem premierminister Fayyads ambitiøse 2-årige udviklingsplan. Verdensbanken har vurderet den hidtidige implementering positivt. Der er i EU-kredsen generelt enighed om, at der må gøres en større indsats for at få de arabiske lande til at yde større bidrag til PA og Fayyad-planens gennemførelse. Fayyad-planen udløber ultimo august i år.

Den israelske politikændring i juli 2010 med åbning for import til Gaza med undtagelse af produkter opført på en negativliste har kraftigt øget varebevægelser ind i Gaza. Der er i EU-kredsen enighed om, at den israelske politikændring var et positivt skridt, men ikke tilstrækkeligt for at fremme den økonomiske udvikling af Gaza. EU søger i øjeblikket at bidrage til sikringen af forbedret adgang til og fra Gaza. De hidtidige bestræbelser på at skabe forsoning mellem særligt Fatah og Hamas har hidtil været uden gennembrud.

Der er generelt behov for en bredere regional tilgang til fredsprocessen, der omfatter alle konfliktsporene. Det inkluderer den israelsk/syriske og den israelsk/libanesiske konflikt. Det Arabiske Fredsinitiativ fra 2002 om en fred mellem Israel og hele den arabiske verden er i den forbindelse fortsat et centralt initiativ. Fra dansk side har man længe talt for at styrke det regionale fokus og har taget initiativ hertil i EU.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling i regionen, herunder hvorledes EU bedst kan støtte fredsprocessen og komplementere de amerikanske bestræbelser. Der forventes særligt fokus på Kvartetten og EU's rolle heri.

EU yder et væsentligt bidrag til den Palæstinensiske Autoritets stats- og institutionsopbygningsarbejde. EU's særlige rolle i relation til statsopbygningen kan forventes drøftet på rådsmødet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter fuldt ud en aktiv rolle for EU i samarbejde med relevante regionale og internationale partnere, herunder den amerikanske administration. Målet med EU's bestræbelser er, i samarbejde med det internationale samfund og regionale partnere, at understøtte fredsforhandlingerne. Grundstammen herfor - en to-stats løsning og en omfattende regional fred - har ikke ændret sig. Fra dansk side støtter man den Palæstinensiske Autoritets arbejde med stats- og institutionsopbygning.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om behovet for en fortsat aktiv og bredspektret EU-indsats i samarbejde med internationale og regionale aktører med det hovedsigte at støtte fredsforhandlinger.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 21. marts 2011.

5. Sydlige Kaukasus

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte situationen i det Sydlige Kaukasus og EU's samarbejde med landene i regionen.

2. Baggrund

I kølvandet på krigen i august 2008 blev samarbejdet mellem EU og Georgien intensiveret. EU oprettede bl.a. en observatørmission i Georgien (EUMM), som for nuværende udgør den eneste internationale observatør-tilstedeværelse i landet. Aftaler om visumfacilitering og tilbagetagelse med EU trådte i kraft den 1. marts 2011. Der arbejdes på, at Danmark kan indgå parallelaftaler med Georgien inden for den nærmeste fremtid. I juli 2010 har EU indledt forhandlinger om en associeringsaftale med Georgien. EU har endvidere tilbudt Georgien forhandlinger om en dyb og omfattende frihandelsaftale, så snart Georgien opfylder de tekniske betingelser herfor. Der udestår fortsat en løsning på konflikterne i henholdsvis Sydossetien og Abkhasien. I 2008 blev der indledt internationale forhandlinger i Genève om en række spørgsmål i relation til konflikten. Disse forhandlinger, hvor EU er medformand, pågår fortsat og er det eneste internationale forum, hvor alle parterne i konflikten mødes.

I juli 2010 indledte EU forhandlinger med hhv. Armenien og Aserbajdsjan om associeringsaftaler. Armenien er positivt engageret, men bl.a. som følge af manglende armensk administrativ kapacitet skrider forhandlingerne kun langsomt frem. Af samme grund er der ikke udsigt til indledning af forhandlinger om en dyb og omfattende frihandelsaftale i en nær fremtid. Aserbajdsjan oplever en betydelig økonomisk vækst båret af landets olieindustri og som følge heraf fører landet en mere uafhængig politisk og økonomisk kurs. Aserbajdsjan er ikke medlem af WTO og er derfor ikke på nuværende tidspunkt blevet tilbudt forhandlinger om en dyb og omfattende frihandelsaftale med EU. I begge lande er der rapporter om brud på menneskerettigheder. Der er ikke udarbejdet forhandlingsmandater for visumlempelses- og tilbagetagelsesaftaler for de to lande.

For så vidt angår Nagorno-Karabakh-konflikten mellem Armenien og Aserbajdsjan steg antallet af væbnede incidenter langs våbenstilsandslinien markant i løbet af 2010. Et møde mellem den russiske, armenske og aserbajdsjanske præsident den 5. marts 2011 forløb positivt men uden konkrete fremskridt.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status for EU's samarbejde med landene i det Sydlige Kaukasus. Drøftelserne forventes primært at fokusere på Georgien, herunder bl.a. udsigten til forhandlinger om en dyb og omfattende frihandelsaftale. Der ventes ikke vedtaget rådskonklusioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter en uddybning af samarbejdet med landene i det Sydlige Kaukasus i form af forhandlinger om politiske associeringsaftaler. Fra dansk side er det håbet, at forhandlingerne med Georgien om en frihandelsaftale snart vil kunne begynde. Fra dansk side støttes de internationale bestræbelser for at finde varige løsninger på konflikterne i Georgien (Abkhasien og Sydossetien) og mellem Armenien og Aserbajdsjan (Nagorno-Karabakh).

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt enighed om synspunkter svarende til de danske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Menneskerettigheder

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at indlede en proces med henblik på et strategisk review af EU's overordnede menneskerettighedspolitik.

2. Baggrund

EU's Menneskerettighedspolitik blev senest kort drøftet på rådsmødet den 21. februar 2011, hvor udenrigsrepræsentant Ashton kort informerede om en forventet strategisk revision af EU's menneskerettighedspolitik. Hovedfokus for den kommende revision ville være, hvordan EU mere effektivt kan fremme EU's menneskerettighedspolitik.

I juni 2010 lancerede udenrigsministeren sammen med den tyske udenrigsminister et værdipolitisk initiativ, hvor et af budskaberne var, at EU jævnligt bør drøfte menneskerettigheder på ministerniveau bl.a. for at sikre en mere effektiv og strømlinet tilgang til EU's arbejde med at støtte og fremme universelle menneskerettigheder.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet vil være en bredere drøftelse af EU's fremadrettede menneskerettighedspolitik med udgangspunkt i udenrigsrepræsentantens skitsering af de overordnede linjer. Fokus for drøftelsen og arbejdet med revisionen af EU's menneskerettighedspolitik vil være, hvordan man kan sikre, at EU er så effektiv som muligt. Herunder bl.a. hvordan det interne samarbejde i EU optimeres, hvordan effektive menneskerettighedsdialoger med tredje lande sikres, samt hvilke politiske ambitioner EU skal have på menneskerettighedsområdet, dels i forhold til mere overordnede og tematiske spørgsmål, dels i forhold til individuelle sager. Der forventes vedtaget rådskonklusioner om emnet på et senere rådsmøde.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter en drøftelse af EU's overordnede menneskerettighedspolitik. Initiativet er i god overensstemmelse med det værdipolitiske initiativ, som den danske og tyske udenrigsminister lancerede i juni 2010, hvor man bl.a. understregede behovet for, at menneskerettigheder jævnligt bør drøftes på ministerniveau.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om punktet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Spørgsmålet om menneskerettigheder (i lyset af 16. samling i FN's Menneskerettighedsråd) blev senest forelagt til orientering den 11. februar 2011.

7. Burma/Myanmar

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at vedtage en fornyelse af EU's Fælles Holdning (Rådsafgørelse) over for Burma/Myanmar, som udløber den 30. april 2011, med yderligere 12 måneder. EU's Fælles Holdning over for Burma/Myanmar fornyes årligt. I forbindelse med den aktuelle fornyelse foretages visse justeringer i form af opdateringer vedrørende kredsen af virksomheder og personer omfattet af Den Fælles Holdning. Endvidere ventes begrænsningen af højniveauebesøg til Burma/Myanmar ophævet, dog med forudsætning om at besøg omfatter samtaler med oppositionen - herunder Aung San Suu Kyi.

2. Baggrund

EU's Fælles Holdning over for Burma/Myanmar blev første gang vedtaget i 1996. Den Fælles Holdning udgør rammen for Danmarks og EU's tilgang til Burma/Myanmar. Den Fælles Holdning omfatter målrettede sanktioner over for militærregimet baseret på princippet om reciprocitet, dvs. sanktionerne kan skærpes eller lempes afhængig af fremskridt eller tilbageskridt i processen mod demokrati og national forsoning i Burma/Myanmar.

Den nuværende Fælles Holdning fra den 30. april 2010 udløber den 30. april 2011. Fornyelsen af Den Fælles Holdning kræver enstemmighed. Rådet forventes på rådsmødet den 12.-13. april eller snarest derefter at vedtage en fornyelse af den Fælles Holdning med visse justeringer.

EU's sanktioner omfatter en våbenembargo, forbud mod militært samarbejde, visumforbud for navngivne personer, indefrysning af midler i EU, investeringsforbud og finansieringsforbud i navngivne burmesiske statsejede virksomheder, forbud mod eksport af teknologi, udstyr og anden assistance relateret til tømmer-, og minedriftsdriftsindustrien samt forbud mod import af varer fra disse industrier og forbud mod nye investeringer i industrierne, suspension af bistand – på nær humanitær bistand og bistand til sociale sektorer, der ikke kanaliseres igennem regimet. Begrænsninger på besøgsniveau forventes ophævet for et år, så længe besøg koordineres forinden i EU-kredsen og omfatter møder med oppositionen - herunder Aung San Suu Kyi.

Nye magtstrukturer, herunder en ny og på papiret "civil" regering, er ved at blive formet i Burma/Myanmar. Den formelle magtovertagelse forventes at finde sted omkring 1. april. Ny præsident og statsoverhoved er U Thein Sein, Burmas tidligere premierminister og fjerde-højst rangerende i militærjuntaens ledende organ, State Peace and Development Council (SPDC). Samtidig er der udpeget to vice-præsidenter samt formænd for det nationale parlament og de 14 regionale parlamenter. De 30 nye ministre i regeringen, hvoraf kun 4 er "rigtige" civile, er ligeledes udpeget og parlamentsgodkendte, men deres porteføljer er endnu ikke på plads. Systemskiftet er ikke demokratisk, men dog af reel betydning. Der lægges op til et nøje planlagt generationsskifte og tilhørende magtdeling. Det er begrænset, hvad det internationale samfund – og for den sags skyld

den nationale opposition – kan gøre for at påvirke den aktuelle overgang fra militært til ”civilt” styre.

3. Hjemmelsgrundlag

Traktaten om den Europæiske Union, særligt artikel 29. Fælles Holdning 2006/318/CFSP af den 27. april 2006, fornyet med den Fælles Position 2010/232/CFSP af den 26. april 2010.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Målet med EU’s politik i forhold til Burma/Myanmar er at igangsætte en demokratiproces og national forsoning med henblik på en fredelig løsning. EU’s sanktioner over for militærregimet er et af tre elementer i EU’s politik over for Burma/Myanmar. De to andre elementer er bistand til civilbefolkningen samt tæt dialog med de asiatiske lande om en fredelig løsning.

I forbindelse med fornyelsen vil der blive foretaget visse justeringer i form af opdateringer vedrørende kredsen af virksomheder og personer omfattet af Den Fælles Holdning. Den hidtidige praksis med at alle medlemmer af regeringen (ministre, vice-ministre samt regional Chief ministers) omfattes af sanktioner ventes fastholdt, men enkelte ministre som har ren civil baggrund vil eventuelt blive suspenderet. Endvidere ventes begrænsninger på højniveaubesøg til Burma/Myanmar i et år, så længe besøg koordineres forinden med EU-kredsen samt omfatter møder med oppositionen, herunder Aung San Suu Kyi, ophævet.

6. Europa-Parlamentet udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark vil arbejde for, at EU - i tæt samarbejde med det internationale samfund, herunder USA, FN og ASEAN (the Association of Southeast Asian Nations) – søger at påvirke udviklingen i Burma/Myanmar i positiv retning, herunder lægger pres på de nye magthavere for at leve op til deres forpligtelser over for den burmesiske befolkning med hensyn til fremme af en demokratisk proces, respekt for menneskerettighederne og forbedring af den sociale, økonomiske og humanitære situation i Burma/Myanmar.

I forbindelse med fornyelsen af EU's Fælles Holdning er det en dansk prioritet, at der iværksættes en offensiv kommunikation af EU's politik i forhold til Burma/Myanmar over for de burmesiske aktører og de asiatiske lande. Den offensive kommunikation skal bl.a. have til formål at fremhæve reciprociteten i sanktionsregimet, villigheden til at lempe/ophæve sanktionerne, såfremt der tages skridt i den rigtige retning, samt de muligheder, der i øvrigt ligger i Fælles Holdningen. Det er samtidig vigtigt at signalere, at der hverken er tale om en skærpelse eller lempelse af EU's politik. EU bør således styrke dialogen med de asiatiske lande om den politiske udvikling og om et øget engagement i Burma/Myanmar.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er traditionelt væsentlige holdningsforskelle blandt EU-landene i forhold til, hvordan EU i opfølgningen på regimeskiftet og løsladelsen af Aung San Suu Kyi bedst bidrager til en proces mod demokrati og national forsoning. Der forventes dog at være opbakning til justeringen af EU's Fælles Holdning, der afspejler etableringen af nye institutioner i Burma/Myanmar

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 19. november 2010.

8. Hviderusland

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte situationen i Hviderusland og EU's politik over for landet som opfølgning på EU's indførelse af sanktioner bl.a. i form af visumrestriktioner efter myndighedernes kritisable fremfærd i forbindelse med præsidentvalget i december 2010.

2. Baggrund

Præsidentvalget i Hviderusland i december 2010 blev ifølge officielle opgørelser vundet af den siddende præsident Lukasjenko for en fjerde periode med knap 80 pct. af stemmerne. Vurderingerne fra de internationale valgobservatører lød efterfølgende, at valget ikke levede op til internationale standarder og pegede bl.a. på store problemer i stemmeoptællingen og en ubalanceret mediedækning. Politiet og sikkerhedstjenesten reagerede meget voldeligt mod deltagerne i de protestdemonstrationer, der fandt sted efter valget. Over 600 personer, herunder fremtrædende oppositionspolitikere, journalister og civilsamfundet, blev fængslet.

Situationen i Hviderusland er i den seneste tid forværret efter en række strenge domme mod oppositionsrepræsentanter på mellem 3 og 5 år. Derudover er mange fremtrædende oppositionsfolk fortsat sigtet for lovovertrædelser, der kan give mellem 5 og 15 års fængsel. OSCE's kontor i Minsk må lukke med udgangen af marts, da de hviderussiske myndigheder har blokeret for en mandatforlængelse. Hviderusland har indvilliget i, at retssagsobservatører fra OSCE deltager i de retssager, der finder sted mod de sigtede efter demonstrationerne. De seneste begivenheder har ført til, at der er bred enighed i EU om i første omgang at overveje yderligere sanktioner mod Hviderusland, herunder optioner for eventuelle økonomiske sanktioner.

Udover at lægge pres på myndighederne er det fra EU's side også blevet understreget, at man ønsker at styrke forbindelserne til det hviderussiske civilsamfund og befolkningen generelt. Forud for rådsmødet i januar besøgte en række hviderussiske oppositionspolitikere Danmark, og efter rådsmødet blev der afholdt en stor donorkonference i Warszawa mhp. at sikre øget støtte til civilsamfund og frie medier. Danmark har bl.a. valgt at øge sit bidrag til det hviderussiske eksiluniversitet i Vilnius.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en generel drøftelse af situationen i Hviderusland samt af EU's politik over for landet, herunder evt. konsekvenser af mulige økonomiske sanktioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark har fordømt de hviderussiske myndigheders fremfærd mod oppositionen, journalister, civilsamfundsrepræsentanter m.fl. efter præsidentvalget i december og har støttet op om indførelsen af EU-sanktioner. Danmark er klar til at overveje yderligere tiltag, der kan lægge pres på myndighederne for at frigive de personer, der er tilbageholdt af politiske grunde, samt at opfordre EU til på linje med Danmark at prioritere støtten til civilsamfundet og opbygningen af frie medier indenfor eksisterende rammer.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om synspunkter, der svarer til de danske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 17. marts 2011.

9. EU's Fælles Udenrigstjeneste

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at have en generel drøftelse om status for EU's Fælles Udenrigstjeneste.

2. Baggrund

Efter Lissabon-traktatens ikrafttrædelse den 1. december 2009 samt etableringen af den dobbelt-hattede udenrigsrepræsentant har arbejdet med etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste (FUT'en) været under udenrigsrepræsentantens ansvar.

Det retlige grundlag blev vedtaget i Rådet den 26. juli 2010 i form af en rådsafgørelse om etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste. Efterfølgende er ledsagende retsakter om bl.a. personale- og budgetregler blevet vedtaget i almindelig lovgivningsprocedure i oktober 2010. Kort efter udpegedes en ny topledelse for den Fælles Udenrigstjeneste. Dermed kunne den Fælles Udenrigstjeneste formelt erklæres for etableret den 1. december 2010, dvs. et år efter traktatens ikrafttræden.

Den Fælles Udenrigstjeneste skal ifølge traktaten sammensættes af medarbejdere fra medlemslandenes udenrigstjenester, Rådssekretariatet og Kommissionen. For så vidt angår medarbejderne fra Kommissionen og Rådssekretariatet er en række eksisterende enheder overflyttet *en bloc* til den Fælles Udenrigstjeneste ved årsskiftet til 2011, herunder de respektive generaldirektorater for udenrigsanliggender i hhv. Kommissionen og Rådssekretariatet, den såkaldte Policy Unit, krisestyringsenhederne i Rådssekretariatet samt landekontorerne i generaldirektoratet for udviklingspolitik.

Desuden er EU's eksisterende delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer tilknyttet den Fælles Udenrigstjeneste. Det drejer sig om de ca. 130 Kommissionsdelegationer, der ved Lissabon-traktatens ikrafttræden blev opgraderet til EU-delegationer. EU-delegationerne vil fortsat skulle varetage deres hidtidige funktioner for Kommissionen, men vil derudover skulle overtage en række af de lokale formandskabsopgaver.

I alt er der i forbindelse med etableringen overført omkring 1.500 medarbejdere til den Fælles Udenrigstjeneste, hvoraf ca. 900 er akademiske stillinger. Målsætningen er, at personale fra medlemsstaternes diplomatiske tjenester i 2013 skal udgøre mindst 1/3 af de akademiske stillinger.

Udenrigsrepræsentanten har stillet i udsigt, at der skal findes mindst 10 pct. omkostningsbesparelser ved synergieffekter i den nye udenrigstjeneste. De herved frigivne ressourcer skal anvendes til at dække den betydelige mængde af opgaver, som er overført til udenrigstjenesten på det politiske område, herunder i forbindelse med varetagelsen af formandskabet for udenrigsområdet samt ansvaret for koordinering af alle eksterne politikker.

Udenrigsrepræsentanten forventes at udarbejde en statusrapport for etableringen af udenrigstjenesten inden udgangen af 2011. Herefter forventes der foretaget en gennemgang af tjenestens organisering og funktionsmåde inden 1. juli 2013.

3. Hjemmelsgrundlag

Rådsafgørelsen om etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste er vedtaget efter TEU art 27.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

På rådsmødet forventes en generel status for arbejdet med etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste og samspillet med medlemsstaterne.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støttes, at EU kommer til at spille en større rolle på verdensscenen. Som del heraf søges det fra dansk side aktivt at bidrage til en konstruktiv etableringsproces for den Fælles Udenrigstjeneste, ligesom der arbejdes for, at de nye instrumenter og muligheder i Lissabon-traktaten bringes til aktiv anvendelse med henblik på at styrke Europas gennemslagskraft.

Fra dansk side støttes, at den Fælles Udenrigstjeneste indrettes med henblik på at understøtte udenrigsrepræsentanten i en mere effektiv forvaltning af den fælles udenrigspolitik, dvs. understøtte målsætningen om øget sammenhæng, synlighed og gennemslagskraft. Sammenhæng mellem de forskellige tjenestegrene og instrumenter er kernen i en effektiv Fælles Udenrigstjeneste og en forudsætning for EU's øgede globale rolle. Fra dansk side findes det endvidere væsentligt at sikre, at de potentielle synergieffekter i forbindelse med sammenlægningen af de forskellige strukturer fra Rådssekretariatet og Kommissionen indhøstes.

For at sikre, at den Fælles Udenrigstjeneste er et aktivt instrument for en fælles europæisk udenrigspolitik, er det vigtigt at sikre den bedst mulige anvendelse af de eksisterende koordinationsfora, herunder rådsmøderne på udenrigsministerniveau, Coreper, politisk/sikkerhedspolitisk ko-

mité (PSC) og arbejdsgrupperne, ligesom der skal sikres et frugtbart samspil mellem EU-delegationerne og de nationale ambassader.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt opbakning fra EU-kredsen til den Fælles Udenrigstjeneste og udenrigsrepræsentanten.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. juni 2010 samt til forhandlingsoplæg den 23. april 2010. Desuden forelagde finansministerens tilpasninger i personale- og finansforordningerne til orientering den 15. oktober 2010.